

Отговори по коментарите на Европейския парламент в неговата Резолюция относно годишния доклад на ЕЦБ за 2018 г.

Годишният доклад на ЕЦБ за 2018 г. беше представен от заместник-председателя на ЕЦБ на 1 април 2019 г. на специално заседание на Комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент.¹ На 11 февруари 2020 г. председателят на ЕЦБ участва в пленарното обсъждане на годишния доклад в Европейския парламент.² На следващия ден Парламентът прие своята Резолюция относно годишния доклад на ЕЦБ за 2018 г. (наричана по-долу „резолюцията“).³

По повод предаването на Годишния доклад на ЕЦБ за 2019 г. на Европейския парламент ЕЦБ представя своите отговори на коментарите на Европейския парламент, които са част от резолюцията.⁴ Отговорите се публикуват в съответствие с възприетата през 2016 г. практика в отговор на искане от страна на Европейския парламент.⁵ Това показва решимостта на ЕЦБ да изпълнява задълженията си за отчетност в по-голяма степен от изискваното от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Отговорът на ЕЦБ на повдигнатите от Европейския парламент въпроси донякъде е повлиян от пандемията от коронавирус (COVID-19), избухнала в началото на 2020 г., от нейното значително въздействие върху икономиката, както и от извънредните мерки, които ЕЦБ предприе във връзка с тази извънредна ситуация⁶. Тези коментари обаче са съсредоточени главно върху дейността на ЕЦБ през 2019 г., в съответствие с обхванатия от Годишния доклад на ЕЦБ за 2019 г. период⁷.

¹ Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ.

² Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ.

³ Текстът на приетата резолюция е публикуван на [уебсайта](#) на Европейския парламент.

⁴ Тези отговори не обхващат въпросите, повдигнати в резолюцията на Европейския парламент относно банковия съюз. Тези въпроси са разгледани в [Годишния доклад на ЕЦБ за надзорната дейност](#). Коментарите по резолюцията относно банковия съюз ще бъдат публикувани по-късно през годината.

⁵ Вижте параграф 23 от Резолюцията на Европейския парламент от 25 февруари 2016 г. относно годишния доклад на Европейската централна банка за 2014 г. (на [уебсайта](#) на Европейския парламент).

⁶ Вижте прессъобщенията, публикувани на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 12 март 2020 г., 18 март 2020 г., 7 април 2020 г. и 22 април 2020 г.

⁷ Крайната дата за тези отговори е 27 април 2020 г.

1 Паричната политика на ЕЦБ

1.1 Ефикасността на предприетите от ЕЦБ мерки и техните странични ефекти

В параграфи 9, 13, 14, 16–18 и 24 от резолюцията се разглежда ефикасността на мерките по паричната политика на ЕЦБ, въздействието им върху условията за финансиране в еврозоната и страничните им ефекти. В параграфи 4–5 и параграф 17 от резолюцията се отбелязва необходимостта от подкрепящи фискални политики и от други политики, които да допринесат за увеличаване на дългосрочния потенциал за растеж, да подкрепят съвкупното търсене и да намалят уязвимостта.

ЕЦБ смята, че нейните мерки по паричната политика са допринесли съществено за подобряване на финансовите условия за предприятията и домакинствата, а също и за по-силна икономическа активност и по-висока инфлация. Цялостното въздействие върху прираста на реалния БВП в еврозоната от всички мерки, които ЕЦБ е предприела от средата на 2014 г. до 2019 г., се изчислява на 2,5 до 3,0 процентни пункта общо за целия период.⁸ Приносът на тези мерки за годишния темп на инфлацията е между една трета и половин процентен пункт на година за същия период.⁹ По-високият икономически растеж в средносрочен план в резултат от мерките на ЕЦБ по паричната политика оказва благоприятно въздействие върху повечето домакинства и предприятия в еврозоната.

ЕЦБ счита, че ниското равнище на номиналните лихвени проценти в еврозоната не отразява единствено начина на провеждане на паричната политика. В продължение на десетилетия реалните лихвени проценти в Европа и света следват низходяща тенденция, като от световната финансова криза насам остават на много ниски или дори отрицателни нива. Множество оценки, включително оценки на ЕЦБ, показват сходни закономерности за естествените или равновесните реални лихвени проценти.¹⁰ Тези тенденции се обясняват с редица обстоятелства, включително динамиката на по-скоро структурни фактори, например демографските промени, тенденциите в производителността и засилващите се дисбаланси между търсенето и предлагането на нискорискови активи в световен план, както и с по-скоро циклични фактори, като например трайния натиск за намаляване на задлъжнялостта, причинен от настъпването на световната финансова криза.

⁸ Вижте Rostagno, M. et al., *A tale of two decades: the ECB's monetary policy at 20* („Разказ за две десетилетия: 20 години парична политика на ЕЦБ“), серия „Работни материали“, № 2346, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, декември 2019 г.

⁹ Вижте Hartmann, P. и Smets, F., *The European Central Bank's Monetary Policy during Its First 20 Years*, („Паричната политика на Европейската централна банка през първите ѝ 20 години“), *Brookings Papers on Economic Activity*, 2018 г., стр.1–146.

¹⁰ Вижте например Brand, C., Bielecki, M. и Penalver, A. (ред.), *The natural rate of interest: estimates, drivers, and challenges to monetary policy* („Естествените лихвени проценти: прогнози, двигатели и предизвикателства пред паричната политика“), серия „Тематични материали“, № 217, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, декември 2018 г.

ЕЦБ наблюдава споменатите в резолюцията потенциални странични ефекти на своите нестандартни мерки по паричната политика. Засега те изглеждат ограничени, но може да се очаква да се засилят в зависимост от интензивността и продължителността на прилагането на нестандартни мерки. За да се повиши ефикасността на мерките на ЕЦБ по паричната политика, е необходимо да се предприемат действия в други области на политиките срещу нежеланите тенденции. Така например, по отношение на рисковете за финансовата стабилност, свързани с прекалено завишени оценки на активите, трябва да се предприемат подходящи макропруденциални и микропруденциални мерки, насочени към различните финансови институции. ЕЦБ съвместно с Европейския съвет за системен риск (ЕССР) наблюдава непрекъснато адекватността на тези мерки, отчитайки и въздействието от кризата с коронавируса.

До края на 2019 г. жилищните цени в еврозоната нарастваха стабилно, като на отделни места се наблюдаваше прекомерното им завишаване. Въпреки това няма данни за стимулиран от кредитирането балон на жилищния пазар. Съотношението „дълг на домакинствата/БВП“ е стабилно, но остава доста под равнищата си от преди световната финансова криза. При все това свързаните с жилищния пазар рискове се различават по държави в отражение на други фактори на търсенето и предлагането, специфични за всяка от тях. Като част от своята функция да способства за финансовата стабилност ЕЦБ постоянно наблюдава рисковете, свързани с недвижимите имоти. Тя също така допринася за работата на ЕССР, който наскоро установи наличие на средносрочни уязвимости в сектора на жилищните недвижими имоти в редица държави от ЕС.¹¹ Уязвимостите на жилищния пазар в еврозоната са подложени на преоценка в контекста на кризата с коронавируса.

ЕЦБ признава, че нейните нестандартни мерки по паричната политика могат да повлияят на рентабилността на банките, но отбелязва, че цялостното въздействие на паричната политика върху тяхната рентабилност е ограничено. Възможно е особено засегнати да бъдат банките, които в голяма степен се финансират с депозити на клиенти (каквито често са малките банки), тъй като техните нетни лихвени маржове обикновено са по-чувствителни към средата на ниски лихвени проценти. При все това такива банки са значително благоприятствани от засиленото търсене на кредити и по-доброто кредитно качество в резултат от положителното въздействие на паричната политика на ЕЦБ върху икономическия растеж. Освен това ЕЦБ възприе двустепенна система за олихвяване на наличностите от свръхликвидност с цел да подпомогне банковия канал на трансмисионния механизъм на паричната политика. Замисълът на системата с отстъпки въз основа на задължителните минимални резерви означава, че банките, които в по-голяма степен разчитат на депозити на дребно, са по-благоприятствани от нея.

¹¹ Вижте доклада на ЕССР „Уязвимости в сектора на жилищните недвижими имоти в държавите от ЕИП“ и „Последващ доклад за държавите, получили предупреждения от ЕССР през 2016 г. относно средносрочни уязвимости в сектора на жилищните недвижими имоти“, септември 2019 г. Предупрежденията по държави са публикувани на [уебсайта](#) на ЕССР.

ЕЦБ признава, че ниските равнища на лихвените проценти оказват известен натиск върху рентабилността и платежоспособността на застрахователните дружества и пенсионните фондове, както се изтъква в резолюцията, но отбелязва и тяхното положително въздействие върху условията за финансиране на нефинансовите предприятия и домакинствата. С понижаването на доходността на облигациите се понижава и инвестиционният доход на застрахователните дружества и пенсионните фондове. Обикновено много от тези институции, и по-специално онези от тях, които предлагат продукти с минимална гарантирана доходност, компенсират такъв спад в доходността, като търсят възвръщаемост в по-рискови и по-нисколиквидни активи. По този начин небанковият финансов сектор спомага за разхлабване на условията за финансиране за корпоративния сектор.¹² ЕЦБ наблюдава внимателно как средата на ниски лихвени проценти влияе върху застрахователните дружества и пенсионните фондове. Това в значителна степен зависи от бизнес модела и структурата на баланса на отделните институции.

Програмите за закупуване на активи и обезпечените операции по рефинансиране на ЕЦБ са разработени така, че надлежно да отчетат аспектите на управлението на риска. По-специално, използват се рамки за контрол на риска за редуциране и внимателно наблюдение на рисковете, включително финансовите рискове. Тези рамки също така помагат на ЕЦБ да изпълнява целите на политиката си.

ЕЦБ изразява съгласие с резолюцията относно необходимостта от по-решителни действия в други области на политиката, които да спомогнат за по-голяма ефикасност на нейните мерки по паричната политика. ЕЦБ взема необходимите мерки в областта на паричната политика, за да поддържа ценова стабилност в еврозоната. Особено при сегашните условия на ниски лихвени проценти обаче се изисква по-активна фискална политика. Освен това държавите в еврозоната трябва да ускорят структурните реформи, за да повишат производителността и потенциала за растеж, да намалят структурната безработица и да засилят устойчивостта.

ЕЦБ изразява съгласие с резолюцията относно ключовата значимост на малките и средните предприятия (МСП) и ще продължи да обръща внимание на техните нужди от финансиране. ЕЦБ си дава ясна сметка, че МСП съставляват основният дял от предприятията в еврозоната и осигуряват по-голямата част от оборота и заетостта в нея. През последното десетилетие посредством своето проучване на достъпа на предприятията до финансиране (SAFE)¹³ ЕЦБ се стреми да получи точна оценка на условията за финансиране на МСП и да използва тази информация при вземането на решения. При замисъла на мерките по паричната политика ЕЦБ има предвид и значителната

¹² Вижте Non-bank financial sector („Небанковият финансов сектор“), *Преглед на финансовата стабилност*, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, ноември 2019 г.

¹³ Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ.

зависимост на МСП от банково финансиране, без да се пренебрегват пазарните им източници на финансиране.

В този контекст мерките на ЕЦБ в областта на паричната политика през последните години са допринесли за облекчаване на финансовите ограничения за МСП и са подобрили тяхната устойчивост на финансови сътресения. Що се отнася до банковото кредитиране, мерките, насочени към укрепване на динамиката на кредитите, например (целевите) операции по дългосрочно рефинансиране, имат важно значение за поддържането на достъпа на МСП до финансиране и за насочване на паричния стимул на участващите банки към заемополучатели от частния сектор.¹⁴ По отношение на пазарното финансиране програмата за закупуване от корпоративния сектор предостави благоприятни условия на широк кръг от предприятия в еврозоната, включително МСП. Резултатите от SAFE показват, че програмата за закупуване от корпоративния сектор е допринесла за предоставянето на банкови кредити за МСП. Големите предприятия все повече се насочват към емитирането на дългови ценни книжа, ето защо банките насочват все по-значителна част от кредитите си към по-малки фирми. Това показва как мерките по паричната политика могат да се допълват и да си взаимодействат.¹⁵ Ето защо мерките на ЕЦБ спомогнаха за намаляване на процента на финансово ограничени МСП – според SAFE, от около 18% в периода 2009–2012 г. до близо 8% в периода от 2016 г. до септември 2019 г.¹⁶ Аналогично, процентът на МСП в еврозоната, които съобщават за сериозни затруднения в дейността си и в обслужването на дълговете си, намаля от 14% през 2012 г. до 3% през втората половина на 2019 г.

Въпреки че през последните години условията за финансиране на МСП значително се подобриха, ЕЦБ съзнава, че някои важни предизвикателства продължават да са налице. ЕЦБ внимателно наблюдава условията за финансиране на МСП с оглед на актуалните икономически последици от пандемията от коронавирус, като няма да допусне рискове за гладкото функциониране на трансмисионния механизъм на паричната политика, включително и чрез този канал.

¹⁴ Това важи особено за банките, разположени в държави от еврозоната, които преди се смятаха за уязвими. За повече подробности вижте карето [Impact of the ECB's non-standard measures on financing conditions: taking stock of recent evidence](#) („Въздействие на нестандартните мерки на ЕЦБ върху условията за финансиране: равностетка въз основа на последните данни“), *Икономически бюлетин*, брой 2, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, 2017 г.

¹⁵ Относно въздействието на ПЗКС и ЦОДР върху нефинансови предприятия в Испания вижте също Arce, O., Gimeno, R. и Mayordomo, S., „Making room for the needy: the credit reallocation effects of the ECB's corporate QE“, *серия „Работни материали“*, № 1743, Banco de España, 2017 г.

¹⁶ Относно въздействието на други мерки, например програмата за окончателните парични трансакции (ОПТ), вижте също Ferrando, A., Popov A. и Udell G. F., „Sovereign stress and SMEs' access to finance: Evidence from the ECB's SAFE survey“, *Journal of Banking and Finance*, том 81, 2017 г., стр. 65–80.

1.2 Програмата за закупуване от корпоративния сектор и провеждането на паричната политика

Въпроси, свързани с провеждането на паричната политика, са разгледани в параграфи 15 и 36. В параграф 36 от резолюцията се разглежда по-специално програмата за закупуване от корпоративния сектор.

Закупуването на активи по програмата на ЕЦБ за закупуване на активи може да продължи известно време съгласно настоящите ѝ параметри.

Програмата за закупуване на активи, включително временният пакет от допълнителни нетни покупки на активи в размер на 120 млрд. евро, обявен през март 2020 г., ще се изпълнява в пълен размер съгласно установените принципи, като за временния пакет ще се прилага допълнителна гъвкавост.¹⁷ Временните допълнителни покупки по програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия¹⁸, на стойност 750 млрд. евро ще се извършват отделно и в допълнение към нетните покупки по програмата за закупуване на активи. Тази програма предвижда гъвкавост, която позволява целенасочени действия според конкретната ситуация в резултат от епидемията от коронавирус. Тя позволява движение в разпределението на потоците покупки във времето по класове активи и по държави.

Що се отнася до повдигнатите в резолюцията въпроси във връзка с прозрачността, ЕЦБ редовно публикува подробна информация за всички свои програми за закупуване на активи.

За да засили допълнително прозрачността по третата програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа, ЕЦБ публикува обобщени статистически данни за наличностите по тези програми в изданието на Икономически бюлетин от март 2019 г.¹⁹ Обобщените данни показват разпределение по държави в риск и рейтинг на наличностите по третата програма за закупуване на обезпечени облигации. Данните от програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа предоставят разбивка на наличностите по държава в риск, кредитен рейтинг и вид обезпечение.²⁰ След първоначалното публикуване ЕЦБ публикува актуализации на тези данни, наред с шестмесечното оповестяване на агрегираните статистически данни за наличностите по програмата за закупуване от корпоративния сектор.

¹⁷ Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 12 март 2020 г.

¹⁸ Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 18 март 2020 г.

¹⁹ Вижте карето „Осигуряване на допълнителна прозрачност по агрегираните наличности по програмата за закупуване на активи“ в статията [Taking stock of the Eurosystem's asset purchase programme after the end of net asset purchases](#) („Преглед на програмата на Евросистемата за закупуване на активи след приключването на нетните покупки на активи“), *Икономически бюлетин*, брой 2, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, 2019 г.

²⁰ Информация относно агрегираните данни за наличностите по третата програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа можете да намерите в раздела [Програми за закупуване на активи](#) на уебсайта на ЕЦБ. В този раздел на всеки шест месеца се представя и разбивка по рейтинг и държава в риск на наличностите по третата програма за закупуване на обезпечени облигации, както и разбивка по рейтинг, държава в риск и вид обезпечение на наличностите по програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа.

Публикуването на тази допълнителна информация дава възможност на обществеността да се запознае по-добре с начина, по който се осъществяват програмите, като същевременно се запазва ефикасното прилагане на паричната политика. Оповестяването на по-подробни данни за ценните книжа, държани по програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и третата програма за закупуване на обезпечени облигации, би могло да компрометира предназначението на тези програми. По-специално, точният състав на наличностите по програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и третата програма за закупуване на обезпечени облигации на ниво отделни ценни книжа или ISIN (международен идентификационен номер на ценни книжа) не беше оповестен, тъй като обществеността може да възприеме отсъствието на определени ISIN като признак за разделение между финансово стабилни и относително по-слаби емитенти и инициатори, макар че то може да се дължи на други причини. Следва да се отбележи, че за разлика от програмата за закупуване от корпоративния сектор много от ценните книжа по третата програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа са емитирани и/или инициирани от кредитни институции в еврозоната, които са основни контрагенти в операциите на ЕЦБ по паричната политика. Ето защо подробно оповестяване може да доведе до фрагментиране на пазара и да наруши условията на равнопоставеност между емитенти и инициатори, излагайки на риск целта на ЕЦБ да сведе до минимум въздействието от осъществяването на програмите за закупуване на активи върху функционирането на съответните пазари.

ЕЦБ приветства положителните икономически и финансови тенденции в Гърция през 2019 г. Управителният съвет трябва да вземе решение относно допустимостта на гръцките облигации въз основа на редица съображения, включително управлението на риска. Въпреки че досега не са били закупвани ценни книжа на гръцкия публичен сектор по програмата за закупуване на активи на публичния сектор, нерестриктивната парична политика на ЕЦБ има значителен принос за подобряването на финансовите условия в Гърция. Доказателство за това са ниските лихвени проценти по банковите кредити за гръцките домакинства и нефинансови предприятия. Освен това търгуемите дългови ценни книжа, емитирани от гръцкото правителство, се считат за допустими по силата на изключение по програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия.²¹ Изключението бе предоставено с оглед на пазарните сътресения в извънредната ситуация, причинена от коронавирус, и на факта, че в момента в Гърция са налице процедури за засилено наблюдение. В реалната икономика и финансовите пазари в Гърция от известно време се наблюдаваха положителни тенденции още преди епидемията от коронавирус. Освен това, като част от приетия наскоро от Управителния съвет пакет от временни мерки за облекчаване на изискванията към обезпеченията,²² гръцките инструменти на държавен дълг

²¹ Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 18 март 2020 г.

²² Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 7 април 2020 г.

временно се приемат като обезпечение в кредитните операции на Евросистемата по силата на изключение.

1.3 Преглед на стратегията на паричната политика

В параграф 34 от резолюцията се разглежда предприетият от ЕЦБ преглед на нейната рамка на паричната политика и към ЕЦБ се отправя призив да организира публична консултация като част от този процес.

През януари 2020 г. ЕЦБ обяви преглед на своята стратегия на паричната политика.²³ Прегледът до голяма степен се съсредоточава върху количественото определение на ценовата стабилност, както и върху подходите и инструментите за нейното постигане. Освен това в прегледа ще се вземе предвид как други въпроси като например финансовата стабилност, заетостта и екологичната устойчивост могат да бъдат релевантни за изпълнението на мандата на ЕЦБ. В него ще бъде подложена на оценка и комуникационната стратегия на ЕЦБ във връзка с паричната политика, а също и осведомеността на широката общественост за ЕЦБ. Поради извънредната ситуация, причинена от коронавирус, прегледът се удължава до средата на 2021 г.²⁴

В съответствие с призива в резолюцията прегледът на стратегията ще включва диалог с европейските граждани. Освен редовните обсъждания с членовете на Европейския парламент по всички аспекти на прегледа ЕЦБ се стреми да събере идеи и мнения на множество заинтересовани страни, включително граждани, представители на академичната общност, професионални организации и организации на гражданското общество. За тази цел тя организира форуми „ЕЦБ Ви слуша“ и създаде нов онлайн портал със същия надслов.²⁵ Резултатите от тези дейности, както и от дейностите, организирани от националните централни банки в цялата еврозона, ще се използват в обсъжданията в хода на прегледа на стратегията.

2 Въпроси, свързани с действия срещу изменението на климата и със зеленото финансиране

Параграфи 19, 21, 22 и 23 са посветени на ролята на ЕЦБ в действията срещу измененията на климата.

Изменението на климата е сериозно предизвикателство за целия свят, изискващо мерки от страна на всички публични и частни институции. В рамките на мандата си ЕЦБ активно допринася за справянето с това предизвикателство. ЕЦБ подчертава, че правителствата имат ключова роля за разработването и прилагането на подходящи политики за смекчаване на

²³ Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 23 януари 2020 г.

²⁴ Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 2 април 2020 г.

²⁵ Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ.

изменението на климата, включително посредством международно сътрудничество. Политическите органи разполагат с широк спектър от възможности в областта на политиките за справяне с изменението на климата, включително определяне на цени на въглеродните емисии посредством фискални мерки. В рамките на своя мандат централните банки могат да подкрепят и допълват колективното усилие на правителствата, като се съсредоточат върху своите области на компетентност.

В своя преглед на стратегията ЕЦБ ще разгледа въздействието на изменението на климата по отношение на паричната политика. Наред с други въпроси в прегледа ще бъде взета предвид екологичната устойчивост.²⁶ В този контекст ЕЦБ ще извърши задълбочено проучване на рисковете, на които изменението на климата излага провеждането на паричната политика. Тя също така ще разгледа как в рамката на паричната политика на Евросистемата могат да бъдат включени съображения, свързани с изменението на климата.

По въпроса за закупуването от ЕЦБ корпоративни облигации, засегнат в резолюцията, ЕЦБ отбелязва, че съгласно принципа за пазарна неутралност наличностите по програмата за закупуване от корпоративния сектор имат дял от близо 20% от допустимите зелени облигации. По този начин ЕЦБ вече допринася за прехода към нисковъглеродна икономика.

Предназначението на програмата за закупуване на активи е да подкрепя устойчива корекция на тренда на инфлацията, съответстваща на основната цел на ЕЦБ да поддържа ценова стабилност. Ето защо критериите за допустимост по програмата за закупуване на активи целенасочено са формулирани така, че да включват широк спектър от подходящи за закупуване ценни книжа: целта е да се постигне възможно най-широко въздействие и да се избегнат изкривявания в конкретни пазарни сегменти.²⁷ Изследване, публикувано в Икономически бюлетин на ЕЦБ през ноември 2018 г.²⁸ показва, че емитирането на зелени облигации в голяма степен е съсредоточено в сектори с високи въглеродни емисии, например в сектора на комуналните услуги, инфраструктурата, транспорта и строителството. Предприятията в тези сектори емитират зелени облигации, за да финансират въвеждането на по-ефективни технологии, да сведат до минимум емисиите на въглероден диоксид и да пренасочат своите енергийни портфейли към възобновяеми източници.

ЕЦБ също така разглежда възможности за включване на свързани с климата рискове в своите пруденциални рамки. На микропруденциално равнище банковият надзор в ЕЦБ работи по ръководство, в което са изложени надзорните очаквания за управлението и оповестяването на рискове, свързани с климата и околната среда. Предвижда се през първото полугодие на 2020 г.

²⁶ Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ на 23 януари 2020 г.

²⁷ Вижте също [писмо](#) от председателя на ЕЦБ до членовете на ЕП Пол Танг и Нина Гил относно паричната политика, 20 декември 2019 г., и [писмо](#) от председателя на ЕЦБ до члена на ЕП Ернест Уртасун относно паричната политика, 21 ноември 2019 г.

²⁸ Вижте карето [Purchases of green bonds under the Eurosystem's asset purchase programme](#) („Покупки на зелени облигации по програмата на Евросистемата за закупуване на активи“), *Икономически бюлетин*, брой 7, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, 2018 г.

да бъде обявена публична консултация по това ръководство. На макропруденциално равнище ЕЦБ разработва рамка за наблюдение на свързани с климата системни рискове, както и низходящ макропруденциален стрес тест.

ЕЦБ участва в редица европейски и международни инициативи, сред които Мрежата на централните банки и надзорните органи за по-зелена финансова система (NGFS). ЕЦБ активно допринася за дейността по свързаните с климата рискове на редица определящи стандарти международни органи, сред които Съвета за финансова стабилност и Базелския комитет за банков надзор. На равнище ЕС ЕЦБ приветства Плана за действие на Европейската комисия за финансиране на устойчивия растеж като важна стъпка за включването на устойчивостта в процеса на вземане на финансови решения. Освен това ЕЦБ подкрепи активно предложението за разработване на обща за ЕС таксономия на устойчивите активи като ключова мярка за засилване на зеленото финансиране. Като член на техническата експертна група на Европейската комисия по въпросите на устойчивото финансиране ЕЦБ предостави аналитична и техническа подкрепа за оценката на икономическото въздействие на системата на ЕС за класификация („таксономия“) за устойчиви дейности.²⁹

ЕЦБ също така разглежда начини, по които в още по-голяма степен да включи в своите собствени операции въпроси, свързани с изменението на климата. За портфейла на пенсионния фонд за нейните служители ЕЦБ вече следва устойчива инвестиционна политика, основаваща се на списък за селективно изключване. Нейните мениджъри на инвестиции, които са се присъединили към Принципите на ООН за отговорно инвестиране, трябва да прилагат указания за гласуване, включващи екологични, социални и управленски съображения. ЕЦБ също така взе решение да замени бенчмарковете за акциите на своя пенсионен фонд с техни еквиваленти с по-малки въглеродни емисии. Що се отнася до нейния портфейл от собствени средства, ЕЦБ проучва дали и по какъв начин могат да бъдат интегрирани съображения, свързани с климата. Като първа стъпка ЕЦБ реши да увеличи дела на държаните в портфейла зелени облигации в зависимост от тяхното наличие и пазарна ликвидност. Като част от своите програми за закупуване на активи и като спазва принципа за пазарна неутралност, ЕЦБ е купувала и продължава да купува зелени облигации.

Освен това ЕЦБ засилва своя аналитичен и изследователски капацитет по темата за изменението на климата. Така например тя предприема стъпки да осигури отчитането на климатичните промени в макроикономическите модели, които използва, в методите за прогнозиране, оценките на риска и сценариите и моделите на стрес тестовете. Изследване на ЕЦБ например подложи на оценка

²⁹ Вижте [заключителния доклад](#) на техническата експертна група по въпросите на устойчивото финансиране, март 2020 г.

относителната роля на капиталовите инструменти и банковото финансиране за подпомагане на „зелените“ иновации.³⁰

3 **Международната роля на еврото и задълбочаването на икономическия и паричен съюз, включително банковия съюз и съюза на капиталовите пазари, и въпроси, свързани с финансовата архитектура на ЕС**

В параграф 7 се подчертава необходимостта от задълбочаване на икономическия и паричен съюз (ИПС) като структурно условие за засилването на ролята на еврото. В параграф 33 се обръща специално внимание на международната роля на еврото. Макар че надзорните задачи на ЕЦБ не са в центъра на вниманието на резолюцията, в параграфи 25–28 и 37 се засягат теми, свързани с банковия съюз, съюза на капиталовите пазари и финансовата архитектура на ЕС, включително във връзка с подготовката за Брекзит и въвеждането на краткосрочния лихвен процент в евро (€STR).

Що се отнася до международната роля на еврото, ЕЦБ потвърждава, че привлекателността на еврото в глобален план е поддържана основно от един по-дълбок и по-завършен ИПС, и по-специално от напредъка към съюз на капиталовите пазари в контекста на провеждане на стабилни икономически политики в еврозоната.³¹ Завършването на банковия съюз би направило еврозоната по-устойчива, а по-дълбоките и по-добре свързани европейски капиталови пазари в резултат от напредъка към съюз на капиталовите пазари биха допринесли за по-дълбоки и по-ликвидни финансови пазари. Това от своя страна би подпомогнало косвено международното използване на еврото като международна валута за инвестиции, финансиране и сетълмент. ЕЦБ продължава да изтъква необходимостта от по-нататъшни усилия за завършването на ИПС.³²

ЕЦБ изразява съгласие с призива в резолюцията за бързо завършване на банковия съюз. ЕЦБ продължава да подкрепя категорично завършването на банковия съюз и счита за основен приоритет въвеждането на пълноправна европейска схема за застраховане на депозитите.

Що се отнася до акцента в резолюцията върху зачитането на принципите на функциониране и мисията на кооперативните и взаимоспомагателните банки, ЕЦБ отбелязва, че спазва изцяло принципа на пропорционалност при изпълнението на надзорните си задачи. Една от главните цели на

³⁰ Вижте [Finance and decarbonisation: why equity markets do it better](#) („Финансиране и намаляване на въглеродните емисии: защо пазарите на акции се справят по-добре“), *Изследователски бюлетин*, № 64, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, ноември 2019 г.

³¹ Вижте [The international role of the euro](#) („Международната роля на еврото“), ЕЦБ, Франкфурт на Майн, юни 2019 г.

³² Вижте статията [The state of play regarding the deepening agenda for Economic and Monetary Union](#) („Положението с програмата за задълбочаване на икономическия и паричен съюз“), *Икономически бюлетин*, брой 2, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, 2020 г.

банковия надзор в ЕЦБ е да осигурява последователен надзор над кредитните институции в целия банков съюз. Това обаче не означава, че ЕЦБ е привърженик на универсален подход към надзора. Тя зачита изцяло принципа на пропорционалност при изпълнението на надзорните си задачи и не прави разграничение между банките въз основа на модела им на функциониране, стига да се спазват банковите регулации.

ЕЦБ също така изразява съгласие с призива да се ускори проектът за съюз на капиталовите пазари и настоява за значителното задълбочаване на този съюз – достатъчно амбициозно и своевременно, като се отчитат и евентуалните нужди от корекции, породени от кризата с коронавируса.

ЕЦБ последователно призовава институциите на ЕС и държавите членки да предприемат необходимите стъпки за завършване на съюза на капиталовите пазари и потвърждава категоричната си подкрепа за установяването на интегрирани, добре функциониращи и иновативни финансови пазари в ЕС. ЕЦБ очаква публикуването на окончателните препоръки на Форума на високо равнище на Европейската комисия. Тези препоръки би следвало да бъдат много амбициозни и да отчитат препоръките от неотдавнашния доклад на ЕЦБ за финансовата интеграция и структура в еврозоната.³³

Призивът в резолюцията ЕЦБ да продължи подготвителната си работа, за да осигури стабилност на финансовите пазари в ЕС в контекста на оттеглянето на Обединеното кралство от него, е в съзвучие с позицията на ЕЦБ.

ЕЦБ наблюдава внимателно икономическите рискове и рисковете във финансовия сектор, свързани с Брекзит, от референдума през 2016 г. насам.³⁴ Все още е възможно свързани с Брекзит рискове да се материализират през 2020 г. или по-късно, в зависимост от напредъка на преговорите. През март 2019 г. ЕЦБ и Bank of England задействаха споразумение за валутен суап, което ще редуцира възможните източници на стрес във финансовата система.³⁵ През целия процес на Брекзит ЕЦБ призоваваше банките и публично, и на двустранна основа, да планират за всички възможни непредвидени обстоятелства и да подложат на оценка рисковия си профил според особеностите на всеки отделен случай.³⁶ Частният сектор трябва да продължи да се подготвя за всички варианти.³⁷ В края на преходния период финансовият

³³ Вижте [Financial Integration and Structure in the Euro Area](#) („Финансова интеграция и структура в еврозоната“), ЕЦБ, Франкфурт на Майн, март 2020 г.

³⁴ Вижте например карето [Assessing the risks to the euro area financial sector from a no-deal Brexit – update following the extension of the UK’s membership of the EU](#) („Оценка на рисковете за финансовия сектор в еврозоната от Брекзит без сделка – актуализация след удължаването на членството на Обединеното кралство в ЕС“), Преглед на финансовата стабилност, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, май 2019 г.

³⁵ Вижте прессъобщението, публикувано на [уебсайта](#) на ЕЦБ.

³⁶ Вижте например статиите по темата за Брекзит в Надзорен бюлетин на ЕЦБ: [Brexit: meeting supervisory expectations](#) („Брекзит: изпълнение на надзорните очаквания“), февруари 2019 г.; [Brexit: stepping up preparations](#) („Брекзит: ускоряване на подготовката“), август 2019 г.; [Brexit: operational risks increases when banks delay action](#) („Брекзит: операционните рискове нарастват, когато банките отлагат мерките“), ноември 2019 г.; [Brexit: time to move to post-Brexit business models](#) („Брекзит: време за преминаване към бизнес моделите за след него“), февруари 2020 г.

³⁷ Вижте основната статия [Implications of Brexit for the EU financial landscape](#) („Последици от Брекзит за финансовите условия в ЕС“), *Финансова интеграция и структура в еврозоната*, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, март 2020 г.

сектор ще е разполагал с над четири години, за да се подготви за настъпващите сериозни промени в режима. Банките в еврозоната и останалите участници на пазара трябва да използват оставащото време до края на преходния период, за да приложат плановете си за Брекзит, така че след изтичането му да бъдат подготвени за новите отношения.

В отговор на искането в резолюцията за първа оценка на €STR ЕЦБ отбелязва, че от въвеждането си през октомври 2019 г. €STR отразява добре пазарната динамика. €STR се изчислява ежедневно, основава се понастоящем на допустими транзакции с общ размер над 30 млрд. евро, докладвани от 50 различни отчетни единици. До края на 2021 г. той следва постепенно да замести индекса на лихвите по овърнайт депозити в евро (EONIA). €STR отразява добре пазарната динамика, включително понижаването на основните лихвени проценти през септември 2019 г. (в данните от преди въвеждането на €STR). €STR все повече се използва от участниците на пазарите в парични транзакции и транзакции на пазара на деривати. Въпреки тези положителни признаци, за да се изградят достатъчно ликвидни пазари за €STR, са необходими още усилия от страна на участниците на пазара. В контекста на усилията в световен план да се намали прекомерното използване на междубанкови референтни проценти (каквото е например EURIBOR в еврозоната) индекс като €STR и основаващите се на него срочни структури могат да послужат като резервни при договори, обвързани с EURIBOR, и като алтернатива на EURIBOR. ЕЦБ ще продължи да докладва за €STR.³⁸

4 Въпроси, свързани с плащанията, криптоактивите, финансовите технологии и киберсигурността

В параграфи 20 и 35 на резолюцията се разглеждат въпроси, свързани с плащанията, а в параграфи 29–32 – въпроси, свързани с криптоактивите, финансовите иновации и киберсигурността.

ЕЦБ приветства факта, че в резолюцията се набляга на важноста на разработването на ефективни и независими европейски платежни системи. ЕЦБ продължава да подпомага функционирането на европейската платежна система, като въведе в пълна степен незабавните плащания, усъвършенства трансграничните плащания към и от ЕС и подкрепя европейски инициативи в областта на финансовите технологии, които въвеждат платежни услуги. Съветът за плащания на дребно в евро³⁹, председателстван от ЕЦБ, работи както с доставчиците, така и с потребителите, за да подпомогне по-нататъшното развитие на интегриран, иновативен и конкурентен пазар за плащания на дребно в евро. Наред с това Управителният съвет на ЕЦБ

³⁸ Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ за докладите за €STR.

³⁹ [Съветът за плащания на дребно в евро](#) е стратегически орган на високо равнище, чиято задача е да стимулира интеграцията, иновациите и конкурентоспособността в плащанията на дребно в евро в ЕС. Той беше [създаден](#) на 19 декември 2013 г. от ЕЦБ и замени [Съвета за SEPA](#).

възобнови стратегията си за плащания на дребно, чиято цел е да подпомага активно подетите от пазарите инициативи за създаване на действително общоевропейска система за плащания в точките на продажба и в електронната търговия. ЕЦБ също така наблюдава внимателно напредъка на Инициативата за европейски плащания към постигането на целите на Евросистемата⁴⁰ в тази област.

ЕЦБ приветства признанието в резолюцията за значението на парите в брой като платежно средство. Парите в брой все така са най-важното платежно средство за гражданите на ЕС⁴¹, а евробанкнотите в обращение продължават да отбелязват силно нарастване.⁴² Парите в брой са приобщаващ платежен инструмент и изпълняват важна роля при извънредни обстоятелства и във функцията си на средство за съхранение на стойността.

Що се отнася до призива в резолюцията за система за наблюдение на големи транзакции, ЕЦБ отбелязва действащата регулаторна рамка на ЕС за наблюдение върху движението на големи парични суми към и от ЕС.⁴³ Наблюдението върху спазването на тази рамка включва физически проверки на териториите на всички държави членки, включително на летища, пристанища и други пунктове на границите на ЕС. Наблюдението върху спазването на законодателството на ЕС в тази област се осигурява от националните компетентни органи, като често това са митническите служби.

Рамката на ЕС за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм поставя допълнителни изисквания към транзакциите между физически и юридически лица в ЕС. Макар че такива транзакции се извършват с посредничеството на кредитни институции, финансови институции (например платежни институции и инвестиционни посредници) или други „задължени субекти“, както са дефинирани в Директивата за предотвратяване на изпирането на пари⁴⁴ и в съответните национални закони, от тези задължени субекти се изисква да наблюдават подобни транзакции и, когато е релевантно, да съобщават за подозрителните транзакции на националните служби за финансово разузнаване. В тази връзка

⁴⁰ Целите включват общоевропейски обхват и обслужване на клиентите, удобство, разходна ефективност, безопасност и сигурност, европейска идентичност и управление, глобално приемане.

⁴¹ Вижте [The use of cash by households in the euro area](#) („Използването на пари в брой от домакинствата в еврозоната“), серия „Тематични материали“, № 201, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, ноември 2017 г.

⁴² Вижте статията [Trends and developments in the use of euro cash over the past ten years](#) („Тенденции и динамика в използването на евро в брой през последните десет години“), *Икономически бюлетин*, брой 6, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, 2018 г.

⁴³ Тази рамка се състои основно от Регламент (ЕО) № 1889/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Общността (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 9) и Регламент (ЕС) 2018/1672 на Европейския парламент и на Съвета относно контрола на паричните средства, които се внасят в Съюза или се изнасят от него, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1889/2005 (ОВ L 284, 12.11.2018 г., стр. 6).

⁴⁴ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

следва да се изтъкне, че в съответствие с член 127 от ДФЕС надзорният мандат на ЕЦБ съгласно Регламента за ЕНМ⁴⁵ обхваща само пруденциалния надзор над кредитните институции. Категорично се изключва от мандата на ЕЦБ да наблюдава и налага спазване от кредитните институции (или от които и да е други задължени субекти, които биха могли да изпълняват посредническа роля в транзакции) на изискванията, свързани с предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм, или да разследва случаи на избягване на данъци. Тези задачи са поверени на националните органи за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм и на данъчните органи. Независимо от това в момента ЕЦБ засилва надзорния си капацитет, за да осигури добро сътрудничество с националните органи за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм, така че да може да отразява предоставяната от тях информация в своя пруденциален надзор. По принцип ЕЦБ е за по-нататъшни законодателни инициативи за укрепване на институционалната и регулаторната рамка на ЕС по отношение на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

Що се отнася до призива в резолюцията за засилено наблюдение над криптоактивите, ЕЦБ отбелязва, че участва активно в европейски и световни инициативи в областта на регулирането, надзора и наблюдението на криптоактиви и схеми за криптовалути.⁴⁶ ЕЦБ постоянно наблюдава и анализира динамиката на пазара на криптоактиви и каналите, по които свързаните с тях рискове могат да бъдат пренесени във финансовия сектор и икономиката.⁴⁷ ЕЦБ е за координиран в световен мащаб подход към регулирането на криптоактивите и схемите за криптовалути на принципа „една и съща дейност, един и същи риск, една и съща регулация“.⁴⁸ В момента ЕЦБ преразглежда рамката си за наблюдение на платежните инструменти и схеми, така че всички платежни схеми и системи, които дават възможност за прехвърляне на стойност между крайни потребители, да бъдат обхванати от

⁴⁵ Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).

⁴⁶ Те включват: на равнище ЕС – Оперативната група на Европейския орган за ценни книжа и пазари за виртуални валути и първоначално предлагане на монети, Оперативната група на Европейския банков орган по лицензиране, квалифицирани дялови участия и придобивания, Експертната група на Европейската комисия по регулаторните препятствия пред финансовите иновации; на международно равнище – Работната група на Г-7 по криптовалути, Съвместната работна група по цифрови иновации и Постоянната група по политиките на Комитета за плащания и пазарна инфраструктура и Международната организация на комисиите за ценни книжа, Работната група на Съвета за финансова стабилност по регулаторни въпроси във връзка с криптовалути, Мрежата за финансови иновации на КФС и Оперативната група на Базелския комитет за банков надзор по финансови технологии.

⁴⁷ Заключениета от анализа на Оперативната група на ЕЦБ по криптоактивите вижте в [Crypto-Assets: Implications for financial stability, monetary policy, and payments and market infrastructures](#) („Криптоактивите: последици за финансовата стабилност, паричната политика, плащанията и пазарните инфраструктури“), серия „Тематични материали“, № 223, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, май 2019 г.

⁴⁸ Вижте например [писмото от председателя на ЕЦБ до члена на Европейския парламент Ева Кайли](#) относно инициативите във връзка с криптовалути, септември 2019 г. Вижте също [встъпителните бележки](#) на бившия член на Изпълнителния съвет на ЕЦБ Беноа Кьоре на изслушването на тема „Цифровите валути и по-специално либра“, организирано от Комисията по цифровите стратегии на германския парламент, септември 2019 г.

надзора в Евросистемата. Що се отнася до надзора за предотвратяване на изпирането на пари и на финансирането на тероризъм по отношение на институции за електронни пари, доставчици на услуги, свързани с виртуални активи, и други задължени субекти, ЕЦБ припомня, че тази задача е поверена на националните компетентни органи.

Призивът в резолюцията за подходящо равновесие между финансовите иновации и финансовата стабилност е в синхрон с позицията на ЕЦБ.

Иновациите и финансовите технологии носят значителни ползи за банките, техните клиенти, финансовата система и икономиката като цяло, но също така са свързани с предизвикателства и рискове. Това, което ЕЦБ предприема, е да наблюдава и подлага на оценка последствията от финансовите технологии за финансовата стабилност.⁴⁹ Ако не се въведат адекватни предпазни мерки, нарастването на взаимовръзките между банките и FinTech предприятията би могло да означава, че нарушено функциониране на тези предприятия може да има системни последици за финансовата система. Наред с работата си по банковия надзор ЕЦБ допринася за политиката по отношение на финансовите технологии и за усилията за поддържане на финансовата стабилност посредством участието си в редица европейски и международни форуми като Европейския банков орган, Съвета за финансова стабилност, Базелския комитет за банков надзор и Комитета за плащания и пазарна инфраструктура.

ЕЦБ приветства изразеното в резолюцията признание за усилията ѝ в областта на киберсигурността.

Продължава да е приоритетна област укрепването на мерките за цифрова сигурност и капацитета за възстановяване на ЕЦБ и постоянното им приспособяване към развиващите се заплахи и потенциални смущения в резултат от кибератаки. Отбелязан е значителен напредък в повишаването на осведомеността на персонала по въпросите на сигурността, включително посредством въвеждането на задължителни курсове по информационна сигурност. Засилени са още повече техническите мерки за защита във всички крайни точки и вече действа високотехнологично решение за постоянно управление на уязвимостите в областта на информационните технологии. Непрестанните усилия на ЕЦБ за усъвършенстване сега са насочени към това да се засили капацитетът за мрежова сигурност, защита срещу изтичане на данни и управление на потребителски профили с големи правомощия в информационните системи.

5 Институционални въпроси на ЕЦБ

В параграфи 1 и 40–46 на резолюцията се разглеждат редица аспекти на институционалното устройство, функционирането, комуникациите и практиките за отчетност на ЕЦБ.

ЕЦБ изразява съгласие с резолюцията относно необходимостта да запази независимостта си и приветства факта, че се признава засилването на

⁴⁹ [Преглед на финансовата стабилност](#), ЕЦБ, Франкфурт на Майн, ноември 2019 г.

нейната отчетност. В съответствие с прилагания през последните години подход ЕЦБ е все така решена да продължи да укрепва практиките си за отчетност пред Европейския парламент съгласно съществуващата рамка.⁵⁰ ЕЦБ ще продължи също така да публикува подробен писмен отговор на резолюцията на Парламента относно нейния годишен доклад.

ЕЦБ приветства изразеното в резолюцията признание за подобрената ѝ комуникация. В съответствие с призива в резолюцията да продължи да полага усилия нейните решения да бъдат достъпни и разбираеми за всички граждани ЕЦБ реши да направи комуникацията отделно работно направление в своя преглед на стратегията⁵¹, за да укрепи връзката си с обществеността.⁵² ЕЦБ ще продължи също така да разширява информационната си дейност, особено за аудиторията от неспециалисти. Информационната дейност ще включва новаторски подходи, включително цифрови канали като новосъздадения подкаст⁵³ и блога на ЕЦБ⁵⁴. Като част от своя преглед на стратегията ЕЦБ въведе новаторския процес „ЕЦБ Ви слуша“, който включва събития и онлайн диалог със заинтересовани лица и с широката общественост.⁵⁵

ЕЦБ приветства факта, че в резолюцията се отчита приемането на единния Кодекс за поведение на високопоставени длъжностни лица в ЕЦБ, който е в сила от януари 2019 г. Кодексът, който е приложен за всички участващи във вземането на решения в ЕЦБ и за всички високопоставени длъжностни лица, независимо от това дали имат договор с ЕЦБ или са назначени на национално равнище, укрепи допълнително рамките на ЕЦБ за добро управление и интегритет.⁵⁶

Що се отнася до искането в резолюцията да се осигури независимост на членовете на Одитния комитет и Комитета по етика, ЕЦБ припомня, че тяхната независимост е определена изрично в мандата на Комитета за одит и в решението относно създаването на Комитета по етика. Освен това в мандата на Комитета за одит се изисква членовете да спазват най-високи стандарти за етично поведение. В допълнение към това през юли 2019 г. Управителният съвет засили независимостта и разнообразието на Комитета по етика, като назначи за член главен съветник по етичните въпроси на

⁵⁰ Вижте също статията [The evolution of the ECB's accountability practices during the crisis](#) („Развитието на практиките на ЕЦБ за отчетност по време на кризата“), *Икономически бюлетин*, брой 5, ЕЦБ, Франкфурт на Майн, 2018 г.

⁵¹ Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ.

⁵² Вижте [въстъпителното изявление](#) на председателя на ЕЦБ на изслушването пред Комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент на 6 февруари 2020 г.

⁵³ Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ.

⁵⁴ Вижте [уебсайта](#) на ЕЦБ.

⁵⁵ Вижте [въстъпителното изявление](#) на председателя на ЕЦБ на изслушването пред Комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент на 6 февруари 2020 г.

⁵⁶ Вижте [Кодекс за поведение на високопоставени длъжностни лица в ЕЦБ](#). Кодексът подобрява управлението на потенциалните конфликти на интереси, като въвежда конкретни правила за дейностите след приключване на трудовите правоотношения, частните финансови операции и отношенията със заинтересовани групи. В него също така се предвижда публикуването на декларации за интереси и месечни графици и са включени мерки за проследяване на случаите на несъответствие. Освен това в кодекса са включени ръководните принципи за външна комуникация на членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ, а приложението им е разширено, така че да обхване и всички членове на Управителния съвет и Надзорния съвет.

неправителствена организация и бивш съветник по етичните въпроси в Международния валутен фонд.

По отношение на призива в резолюцията за ясна и публична политика по отношение на подаването на сигнали за нарушения ЕЦБ отбелязва, че усъвършенстването на нейната рамка за подаването на сигнали за нарушения е включено в стратегическите приоритети и бизнес цели.

Продължават по план усилията за изграждане на усъвършенствана и публично оповестена политика за подаване на сигнали за нередности, която поощрява култура на непремълчаване и осигурява ефикасно проследяване на сигналите. Тази политика ще затвърди стандартите на ЕЦБ по отношение на поведението, отчетността и доброто управление чрез въвеждането на лесен за използване инструмент за подаване на сигнали анонимно и посредством сигурна връзка, както и чрез засилването на защитата на подаващите сигнали съгласно най-високите стандарти. Ще бъде проведена своевременно консултация с представителите на персонала. ЕЦБ очаква до края на 2020 г. да бъде прието официално изменение на Правилата за персонала.

Що се отнася до ролята на ЕЦБ в програмите за финансова помощ за държави от еврозоната и до позициите, които заема ЕЦБ на международни форуми, за които става дума в резолюцията, ЕЦБ съблюдава изцяло действащата правна рамка. На Европейската комисия

съвместно с ЕЦБ е възложено да извършва оценка на исканията за подкрепа с цел стабилност, да договаря меморандум за разбирателство, в който да бъдат описани подробно условията, при които се предоставя финансовата помощ, и да наблюдава изпълнението на тези условия. С течение на времето ЕЦБ реши да измести фокуса на своята роля към работата по финансови и важни от макроикономическа гледна точка въпроси, включително свързани с реформите на финансовия сектор, макроикономически прогнози, водещи фискални цели, устойчивост и нужди от финансиране.⁵⁷ Що се отнася до позициите, които заема в международни форуми, ЕЦБ е готова да информира за тях Европейския парламент и неговата Комисия по икономически и парични въпроси, както през предходните години.⁵⁸

ЕЦБ отбелязва, че в резолюцията се приветства Меморандумът за разбирателство между Европейската сметна палата и ЕЦБ. ЕЦБ цени високо извършаните от Сметната палата одити. Тя остава твърдо решена да работи в тясно сътрудничество със Сметната палата и да ѝ предоставя цялата информация, необходима за нейната работа. С Меморандума за разбирателство се установяват практическият ред и условия за обмен на информация между двете институции в областта на микропруденциалния

⁵⁷ Вижте Становище на Европейската централна банка от 11 април 2018 г. относно предложение за регламент за учредяване на Европейския паричен фонд (CON/2018/20) (ОВ С 220, 25.6.2018 г, стр. 2). Вижте също [коментарите](#) на председателя на ЕЦБ на изслушването пред Комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент на 24 септември 2018 г.

⁵⁸ Вижте [писмото](#) на председателя на ЕЦБ до члена на Европейския парламент г-н Свен Гиголд относно участието на ЕЦБ в международни форуми, 17 декември 2015 г.

надзор.⁵⁹ При все че в Меморандума за разбирателство се утвърждава независимостта на ЕЦБ и Сметната палата в изпълнението на съответните им функции, той има за цел да гарантира подходящо равнище на прозрачност и отчетност.⁶⁰ Меморандумът за разбирателство обхваща единствено извършваните от Сметната палата одити на надзорните задачи, възложени на ЕЦБ съгласно Регламента за ЕНМ, и отразява мандата на Сметната палата за одит по силата на правото на ЕС.

ЕЦБ отбелязва призива в резолюцията за повече прозрачност при номинирането на членовете на Изпълнителния съвет и призива Съветът на ЕС да изготви кратък списък с кандидати за всички бъдещи свободни позиции, в който представителството на половете да бъде балансирано.

Процедурата за назначаване на членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ е определена в член 283, параграф 2 от ДФЕС и член 11.2 от Протокола относно Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка.⁶¹ Промени в начина, по който се прилага Договорът по отношение на процеса на подбор на членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ, са въпрос, по който компетентността е на Съвета и Европейския парламент. Макар че ЕЦБ не може да предприема действия по отношение на състава на своя Изпълнителен съвет, тя се стреми да постигне по-добра равнопоставеност на половете в организацията, по-специално посредством мерки и цели, въведени от 2012 г. насам. Тези инициативи доведоха до отчетливо нарастване на дела на жените на ръководни длъжности в ЕЦБ. В края на 2019 г. жени заемаха близо 31% от висшите ръководни длъжности спрямо 12% в края на 2012 г. Освен това в края на 2019 г. 30% от всички ръководни длъжности в ЕЦБ се заемаха от жени, спрямо 17% в края на 2012 г. Като цяло делът на жените в персонала на ЕЦБ беше 45% в края на 2019 г. спрямо 43% в края на 2012 г. Като се има предвид, че периодът, за който се отнасяха последните цели, изтече в края на 2019 г., понастоящем ЕЦБ работи по нова стратегия по отношение на равнопоставеността на половете.

Що се отнася до искането проблемите, свързани с човешките ресурси, да бъдат разрешени справедливо, прозрачно и бързо, ЕЦБ отбелязва, че от 2018 г. насам е предприела редица действия. Наред с всичко останало те допринесоха за това банковият надзор в ЕЦБ да се развие от новосъздадена в много по-стабилна институция. Прозрачните процедури за запълване на свободните длъжности, последвани от бързи и ефикасни процеси на въвеждане на новите служители в работата, допринесоха за тази стабилизация. Нова гъвкава политика по отношение на работното време позволява на всички служители на ЕЦБ да ребалансират и да компенсират отработените допълнителни часове при върхово натоварване. Обратната

⁵⁹ Вижте [Меморандум за разбирателство](#) между Европейската сметна палата и ЕЦБ относно одита на надзорните задачи на ЕЦБ.

⁶⁰ Тези договорености ще позволят на Сметната палата да изисква и да получава всички документи и информация, които са й необходими за извършването на одити на банковия надзор в ЕЦБ. За строго поверителната документация ще бъде осигурена пълна защита, а до чувствителна информация за конкретни банки ще се предоставя достъп в контролирана среда на място в ЕЦБ.

⁶¹ Членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ се назначават от Европейския съвет по препоръка на Съвета на ЕС след консултация с Европейския парламент и Управителния съвет на ЕЦБ.

информация, постъпваща в генерална дирекция „Човешки ресурси“ посредством редовни анкети и последното проучване сред персонала, показва, че служителите са доволни от новите политики. В съвместна работна програма с представителите на персонала ГД „Човешки ресурси“ разгледа въпросите, свързани с видовете договори на служителите на ЕЦБ. Сега голямата част от тях имат постоянни договори. Нещо повече, що се отнася до потенциалните случаи на тормоз, наред с вече споменатата по-горе рамка за подаване на сигнали ЕЦБ в момента обмисля и засилване на посредническите услуги и на алтернативни начини за разрешаване на спорове. И на последно място, в началото на 2020 г. ЕЦБ започна да прилага детайлно разработена нова кариерна рамка, която предоставя на служителите повече възможности за личностно развитие и мобилност.